

NATIONAL ACADEMY OF SCIENCES OF UKRAINE
INSTITUTE OF ECOLOGY OF THE CARPATHIANS

**PROSPECTS OF SCIENTIFIC, ORGANIZATIONAL AND
LEGAL PRINCIPLES OF CREATING AND FUNCTIONING
OF THE RED DATA BOOK OF UKRAINE**

LVIV – PROSTIR M
2022

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ЕКОЛОГІЇ КАРПАТ

**ПЕРСПЕКТИВИ НАУКОВИХ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-
ПРАВОВИХ ЗАСАД ФОРМУВАННЯ ТА
ФУНКЦІОНУВАННЯ ЧЕРВОНОЇ КНИГИ УКРАЇНИ**

ЛЬВІВ – ПРОСТІР М
2022

Перспективи наукових та організаційно-правових засад формування та функціонування Червоної книги України / Ред. О.О. Кагало [Кол. авторів: Кагало О.О., Сичак Н.М., Андрєєва О.О. та ін.]. – Львів: Простір-М, 2022. – 130 с.

ISBN 978-617-8055-59-2

У монографії узагальнено багаторічний досвід природоохоронної оцінки статусу раритетних видів флори України в контексті формування національної Червоної книги та регіональних списків видів, що потребують охорони на місцевому рівні. Проаналізовані різні підходи до оцінки природоохоронного статусу видів, визначення ступеня їх загроженості тощо. Крім того, визначено деякі рекомендації щодо оптимізації структури й змісту Закону України «Про Червону книгу України» у контексті європейського досвіду формування Червоних книг. Теоретичні узагальнення та прикладні пропозиції проілюстровані конкретними прикладами аналізу статусу охоронюваних видів.

Для біологів, екологів, спеціалістів у галузі збереження біорізноманіття, спеціалістів державних служб охорони природи.

Perspectives of the scientific, organizational and legal principals of the formation and functioning of the Red Book of Ukraine / Ed. A.A. Kagalo [Col. authors: Kagalo A.A., Sytschak N.N., Andrieieva O.O. etc.]. – Lviv: Prostir-M, 2022. – 130 p.

The monograph summarizes the long-term experience of nature conservation assessment of the status of rare species of the flora of Ukraine in the context of the formation of the national Red Book and regional lists of species in need of protection at the local level. Various approaches to assessing the conservation status of species, determining the degree of their threat, etc., are analyzed. In addition, some recommendations for optimizing the structure and content of the Law of Ukraine “On the Red Book of Ukraine” in the context of the European experience in the formation of Red Books have been defined. Theoretical generalizations and applied proposals are illustrated by specific examples of the analysis of the status of protected species.

For biologists, ecologists, specialists in the field of biodiversity conservation, specialists of state nature protection services.

Колектив авторів:

О.О. Кагало, Н.М. Сичак, О.О. Андрєєва та ін.

Рекомендовано до друку

Ученою Радою Інституту екології Карпат НАН України

Рецензенти:

д.б.н., проф. Ю.М. Чернобай, д.б.н., проф. І.Я. Капрусь

ISBN 978-617-8055-59-2

© Інститут екології Карпат НАН України, 2022
© Колектив авторів, 2022

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА.....7

ВСТУП.....

ТЕОРЕТИЧНІ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ АСПЕКТИ

Підготовка нового видання “Червоної книги України” – поступ і проблеми.....7

Деякі актуальні завдання аутфітосозології.....12

Деякі актуальні проблеми созологічної оцінки раритетної компоненти фітобіоти.....22

Зміна категорій видів рослин та грибів, що включені до Червоної книги України: проблеми, пропозиції, перспективи.....26

Чи відповідає Червона книга України вимогам чинного законодавства?.....37

Основні аспекти доцільних змін чинного Закону «Про Червону книгу України» в контексті євроінтеграції українського природоохоронного законодавства.....47

Концепція Червоної книги України – погляд з позицій досвіду третього видання.....62

«Регіональні Червоні Книги» – концепція й принципи формування.....72

ПРАКТИЧНІ АСПЕКТИ

Созологічна оцінка та перспективи збереження роду *Schivereckia* Andr. в Україні.....81

Цитокаріологічні аспекти оцінки созологічного статусу популяцій.....87

Особливості наведення даних про стан популяцій видів дерев, що включені до Червоної книги України.....95

Значення ландшафтно-оселищних підходів для оцінки аутфітосозологічної репрезентативності територій для створення об'єктів природно-заповідного фонду	100
Проектований НПП «Дністровський-Чайковицький» (Львівська обл.) як потенційний полігон реставраційного екологічного менеджменту популяцій раритетних рослин	104
Список використаної літератури	113